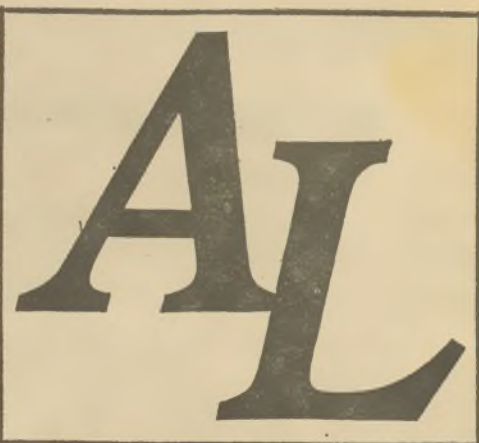


Československý týdeník - Evropské vydání Tschechoslovakische Wochenzeitung - Europäische Ausgabe

AMERICKÉ LISTY: Vychází každý pátek • Vydává a tiskne: Universum
Sokol Publ. • Vedoucí redaktor: Josef Martínek • Evropský redaktor:
Miroslav Fišera • Adresa redakce: AL, Postfach 3, 8027 Zürich
Roční předplatné S. Fr. 50.00.

AMERICKÉ LISTY: Erscheint jeden Freitag • Herausgeber: Universum
Sokol. Publ. Chefredakteur: Josef Martínek • Redakteur für Europa:
Miroslav Fišera • Anschrift der Redaktion: AL, Postfach 3,
8027 Zürich • Abonnement: S. Fr. 50.00 (jährlich).



GEGRÜNDET 1874 (New Yorkské Listy) • MONTAG, den 16. JULI 1973 • POSTFACH 3, 8027 ZÜRICH, (SCHWEIZ) Nr. 26.-28. • PREIS S. FR. 1.00

Dobrovolná armáda v Americe

Kdo se dnes dobrovolně přihlásí do americké armády na čtyři roky a je ochoten sloužit, kamkoliv bude poslán, dostane na ruku dva a půl tisíce dolarů; jako voják bude mít žold 268 dolarů měsíčně, dotáhne-li to na četaře přes 350 dolarů měsíčně, a kdyby se náhodou stal podporučíkem, 500 dolarů měsíčně.

Odměna za přihlášku do armády (tak zvaný dobrovolnický bonus) a vysoký žold patří mezi lákadla, která byla v poslední době zavedena v amerických branných silách. Nedávno totiž vypršel zákon o branné povinnosti a americké branné síly musí spoléhat pouze na příliv dobrovolníků. Ve skutečnosti prezident Nixon zastavil odvážení na vojnu už vloni v prosinci, takže s dobrovolným přihlašovaním jsou už šestiměsíční zkušenosti.

Z jednoho hlediska jsou to zkušenosti nedobré. Přestože lákadla jsou tak velká, do armády se dobrovolně přihlašuje přibližně o čtvrtinu méně mladých mužů, než by se mělo, aby její početní stav byl 791 000 mužů příští léto. Mluvíme o pozemní armádě. Počítáme-li všechny americké branné síly, je v plánu mít v aktivní službě dva a čtvrt milionu lidí, plus tři čtvrté milionu v záloze. To by vyžadovalo přihlášky od 365 000 dobrovolníků ročně. Budoucí trendy pokračovat, splní se plán možná méně než na 90 procent.

Koncept dobrovolné armády je tedy terčem kritiky z několika stran. Ale okolnost, že se nedosahuje početních stavů stanovených zákonem, je pouze jedním z údajných nedostatků, na který kritikové u-

Hled' me, hled' me . . .

Československý pres, Ludvík Svoboda byl tak laskav, že zaslal a Rudé Právo to otisklo na první stránce (!) blahopřání prezidentu Nixonovi k 197. výročí vyhlášení americké nezávislosti.

pozorují. Další je, že jde o velmi nákladný experiment. Dobrovolnické bonusy, zvýšené žoldy — a takové novosti, jako je úprava kasáren, aby v nich bylo domácí prostředí — stojí letos tři miliardy dolarů a podstatně přispěly k tomu, že personální výdaje v branných silách představují dnes přes polovinu celkového vojenského rozpočtu. Ale další námitka je snad nejdůležitější. A tou je, že celkem z pochopitelných důvodů se na vojnu dobrovolně nepřihlašují vysokoškolská studenti a synové z rodin středních a vyšších tříd, nýbrž převážně chudí mladí muži (mezi nimi průměrně velmi velké procento černochů) s podprůměrným vzděláním . . . jakoby se na vojnu dávali jen ti, kdo se nemohou dostat jinak v praktickém životě a pro něž je to i otázka existence. Generál Westmoreland, donedávna náčelník štábu pozemní armády a nyní ve výslužbě, formuloval námitku těmito slovy: "V mých očích je zarržená představa, že by americké branné síly neměly reprezentovat průřez americké společnosti . . ." A dodejme, že v Americe bylo vždycky mnoho těch, kdo se obávali a obávají militaristických tendencí v armádě čistě profesionální — tedy výlučně dobrovolnické, a přejí si, aby vojáci byli v podstatě jen civilisté v uniformě.

Jak to tedy s americkou armádou skládající se výlučně z dobrovolníků dopadne, uvidíme. Zatím převažuje koncept, kterou formuloval Eliot Richardson, donedávna ministr obrany, takto: "Branná povinnost, čili nedobrovolné odvody na vojnu, představují omezení svobody mladých amerických občanů, omezení, které se dá ospravedlnit jediné neprostopoutnou nutností . . . V době míru fungují branné síly nejlépe ve svobodném prostředí, ve kterém musí o personál soutěžit s jinými organizacemi, která přetěžkávací zkoušku svobodné soutěže, je obvykle zdatnější než organizace, která spoléhá na povinnou službu."

Hanuš Hejný, N.Y.

BREŽNĚVOVO POZADÍ

Ferdinand Peroutka

V nedávných dnech Američané měli příležitost shlédnout fysis Leonida Brežněva, jeho obličej, tělo, krok. Také jeho osobní záliby vycházely najevo. Přál si, aby z americké filmové tvorby mu byly předvedeny filmy "První láska" a nostalgický "Zvuk hudby", dílko více rakouské než americké. Nebyl zvědav na filmy z divokého západu ani na vrcholné výkony sexuálně orientovaných západních filmů — osvobozených od všech konvencí. Jeho vkus je mnohem sentimentálnější a puritánsější než divoký proud současného vkusu západního. Napadá nás, že puritáni nejspíš hráli v historii větší roli než hedonisté a ti, kteří "narodili se, aby konsumovali plody".

Ať cokoliv zajímavého američtí občané na Brežněvovi byli s to postřehnout, jeho politická osobnost zůstala očím neviditelná. Jeho politické pozadí zůstalo doma. Politicky Leonid Brežněv je hromadné jméno pro nynější vedení v sovětech. Je to Brežněv plus kolektivní ve-

dení, plus Politbyro, plus komunismus, beze vši pochyby plus leninismus. I když toužil spatřit film "První láska", slovy nebo činy vyjadřoval vůli většiny kolektivního vedení, do něhož byli nyní přibráni — poprvé — ministr vojenství a šéf policie. Činil tak zdvořileji, vláději, více ruk vřeleji tiskl než jak jiní by činili.

Obecně se soudí, že v sovětech po větších mužích přišli menší, a bylo z nich sestaveno kolektivní vedení. Přední americký novinář vyslovil podivení nad tím, že sovětské lidi plakali, když zemřel tyran Stalin, ale ne když zemřel Chruščov, který tyranem byl v leckterých ohledech ukončen. Pravda asi je, že v očích sovětských lidí vůdcové už nejsou obléváni tou svatozáří jako byli první, a už neuchvacují lidovou fantasi. Poněvadž sami nějak souhlasí v tom, že představují menší formát, žádný z nich nemůže nebo se neodvážá činit nárok na výjimečná práva pro sebe. Každý si dává pozor, aby osobní ctižádosti nevyběhl z řady a kolektivní

vedení neurazil. V té věci je kolegium choulivé. Když Kosyginovi se před několika lety zdálo, že je příliš velen za úspěch svého nesnadného zprostředkování mezi Indií a Pakistanem, rychle seřádl chválu se sebe a řekl, že všechna zásluha patří kolektivnímu vedení. Chruščov nastoupil příliš brzy po Stalinovi, když vůdcův zvyk jeho osobně grandiózní ještě ne zcela pomínil. Počínal si příliš vševědoucne. V četných projevech učil, jaká je povaha věci a co s ní počít, jak orat, jak rozházet hnojivo po poli, jaké mají být domy a čím hlavu přikrýt, zda kloboukem nebo zda čepicí, jak se chovat v skukromém životě a jak dojit krávy. Ostatním členům Politbyra to připadalo nesnesitelné, vyčkali, až Chruščov odjede na dovolenou, a svrhli ho. Usoudili, že více než takového rozmachu je třeba specialisovaných vědomostí. Avšak poněvadž v nesmírné autoritativním sovětském systému je naprosto třeba, aby někdo věděl všech-

(Pokrač. na str. 3)

DOHODA S NSR

Po dlouholeté tahanici, k níž byla čs. vláda zavázána Moskvou, se konečně podařilo dospět k oboustranné přijatelné formulaci v otázce neplatnosti mnichovského diktátu z roku 1938 a tím i k uzavření dohody s Německou republikou o normalizaci vztahů. Smlouva tu navrhuje na podobné dohody, které uzavřela v posledních letech se SSSR a s Polskem, a které v jiné podobě zřejmě vzápětí podepíše i s Maďarskem a Bulharskem. Tím budou mezi západním Německem a komunistickými státy východní Evropy opět v plném rozsahu navázány oficiální diplomatické styky. Celá tato akce je samozřejmě řízena z moskevské centrály a je součástí sovětské ofenzivní zahraniční politiky, usilující o

všestranné upevnění dnešního statu quo, hlavně co do svého mocenského vlivu v Evropě a v Ásíi. Čs.-západoněmecká smlouva obsahuje kromě běžných základních článků významné dodatky: dopis, jímž se platnost smlouvy rozšiřuje i na západní Berlín, přičemž si ovšem čs. strana vyhrazuje právo posuzovat jednotlivé případy sponu další dopis, jímž ČSSR ujistí, že bývalí sudetští Němci nemohou být stíháni za jednání v letech 1939-45 s výjimkou válečných zločinů; třetí dopis — který však ještě není definitivně formulován — se týká sjednocování rodin, návštěv příbuzných a turistické výměny. Tento poslední dopis má být však hotov nejpozději do doby, kdy smlouvu přijede do Prahy podepsat kancléř Brandt. I

tento termín je zatím nejasný. Čs. představitelé by chtěli návštěvu co nejdříve — hovořili dokonce o druhé polovině července. Brandt však mezitím odjel na nejméně měsíční dovolenou a i další diplomatický a vládní kalendář je silně obsazen. Západoněmečtí pozorovatelé počítají s cestou spíš koncem srpna nebo v první polovině září. Oficiální místa NSR si jistě uvědomí, že tak významnou cestu by asi nebylo dobře podnikat kolem tak smutného výročí, jakým bude 5 let po sovětské okupaci 21. srpna. Ostatně symbolika ani tuto smlouvu neopustila. V den, kdy ji parafovali ministři zahraničí, byl v Paříži pochován George Bonnet, jeden z politiků, kteří se aktivně účastnili mnichovských jednání v roce 1938.

O ČESKOSLOVENSKU

První čs. jaderný reaktor

V Ústavu jaderného výzkumu v Řeži u Prahy byl ukončen zkušební provoz těžkovodního reaktoru nulového výkonu TR-O, který bude k prvnímu srpnu odevzdán do trvalého užívání. Reaktor je koncipován tak, aby na něm bylo možno provádět dostatečně rychle a přesně experimenty z mířemi těžkovodních energetických reaktorů.

Žlutý anděl v Bulharsku

Ke klidnému průběhu letošní dovolené československých motoristů v Bulharsku se snaží přispět mladoboleslavská Škodovka. Po dobu obou letních měsíců se na silnicích černošského bulharského pobřeží "potulují" speciální servisní opravárenský škodovacký vůz, jakým se, pro jejich žlutou barvu, říká v Čechách "žlutý anděl". Posádka tohoto vozu poskytne čs. motoristům, přijíždějících Škodovkami, technické služby a pomoc při nutných opravách. Náhradní díly mohou platit v bulharské měně.

Vyhoštěn z ČSSR

Koncem června byl vysloven zákaz pobytu na československém území americkému státnímu příslušníku Dr. Ferdinandovi Efraimovi Einhornovi, narozenému v roce 1918 ve Vídni, bydlícímu v Hollywoodu. Důvod, citujeme: "jeho činnost na území naší republiky byla neslučitelná se zájmy státu". Dr. Einhorn musel Československo opustit do 48 hodin.

Nový zdroj

kvalitní pitné vody bude vybudován v příštích letech na řece Kamenici v Jizerských horách. Přehrada zadržuje 30 miliónů krychlových metrů vody a svým rozsahem překoná dosavadní přehrady na Černé Nise, na Souši a v Jablonci nad Nisou.

Máchovo jezero

v Doksech a ve Starých splavech je i letos nejvyhledávanějším letoviskem v severních Čechách. Očekávají tu přes půl milionu turistů a rekreantů. Pro návštěvníky jsou připraveny 4 vyhlídkové motorové lodě a přes 130 lodiček a pramíků.

Konservování srdce

před operací je jedním z problémů transplantací. Jde o to, aby si srdce zachovalo své vlastnosti od té doby, co bylo vyjmuto dárci, do té doby, než začne pracovat v jiném těle. Zájem odborníků vzbudily výsledky konservační techniky, kterých dosáhli pracovníci Experimentální chirurgie Slovenské akademie věd, v jehož čele stojí akademik profesor Šiška. Jedním ze dvou zde užívaných způsobů je konservování srdce v hyperbarické komoře, kde leží, naplněné konservačním roztokem a živinami pod tlakem 7 atmosfér a zchlazené na 4 stupně. V komoře může zůstat až 24 hodin.

Sklo a porcelán mezinárodně

Seďmého července se otevrou brány první mezinárodní výstavy skla a porcelánu Jablonec 73. Výstavy se účastní světové firmy, například Rosenthal Ag, Thomas Glas, The Royal atd. Československo vystaví celkem tisíc pět set exponátů, SSSR 350 (máme silné pochybosti o úrovni, SSSR nebylo nikdy příliš silné v tomto oboru), NSR posílá 200 exponátů, dalších 500 Polsko, NDR, Rakousko — Dánsko a Maďarsko. U příležitosti této výstavy bude uspořádáno i několik soutěží.

Za naftou

pod Kostelany na Kroměřížsku se pustily osádky vrtných souprav z Moravských naftových dolů Hodonín. Na úseku Kostelany-východ je prováděn první šikmý vrt s názvem Lubná 18. Očekává se, že naftonosná žila bude zastižena v hloubce 1540 m a přibližně 350 metrů západně od vrtné soupravy.

Keltské pohřebiště

v Palatinově, které v současnosti odkrývají pracovníci Archeologického ústavu Slovenské akademie věd, vydává svědectví o životě asi z 2. století před naším letopočtem. Mezi jinými objevy byly nalezeny mince s písmem, pravděpodobně prvním na Slovensku. Jsou na nich jména Biateg, Devil a ještě šestnáct dalších jmen psaných latinkou.

Tání v čs.-amerických vztazích?

V londýnských Financial Times vyšel článek o československo-amerických vztazích. Tání v oblasti diplomatických styků a pokud jde o ekonomii se začíná projevovat na několika úsecích. Čechoslováci i Američané jsou prý optimističtí, že v příštích měsících bude mezi oběma státy uzavřena konzulární dohoda, a že i tak trnitě vyřešené problémy, jako je americký požadavek kompenzace za znárodněný americký majetek — a jako je úsilí vlády v Praze dostat zpět československé zlato — jež je zadržováno ve Spojených státech, budou brzo vyřešeny. Rostoucí aktivita je patrná také v hospodářské oblasti. Jedna z největších amerických obchodních delegací uzavřela v Praze šestidenní jednání — a další se plánují na příští měsíce. Ačkoliv obchod mezi oběma zeměmi dosáhl pouze 79 miliónů dolarů (což je i tak

vzestup proti 38 miliónům dolarů minulého roku), Československo má zájem na nákupu většího množství tak vysoce vyvinutého technologického zboží jako jsou počítačové stroje a jemná mechanika. To oznámil James Farley, mluvčí dvanáctičlenné delegace představitelů amerického průmyslu obráběcích strojů, která byla v Československu.

Českoslovenští činitelé opětovně poukazují na okolnost, že jednou z velkých překážek v rozvinutí obchodu se Spojenými státy je to, že Československu není příznána doložka "nejvyšších výhod", jež by umožňovala importu z Československa preferenční cla. Kdyby Československo takový statut dostalo, řada otázek, jež dlouho komplikují situaci mezi oběma zeměmi, by mohla být vyřešena. Konkrétní problémy, náhrada za americký znárodněný majetek a při-

pad zadržovaného zlata ztrácejí na významu s všeobecnou atmosférou uvolnění mezi východem a západem a s rostoucím zájmem na obou stranách po zvýšení obchodu mezi Spojenými státy a východní Evropou. Experti obou stran vypracovali — končí článek ve Financial Times — návrh konzulární dohody. Jednou z hlavních zbývajících překážek je definice právního postavení dřívějších československých státních příslušníků, kteří jsou nyní americkými občany.

Rogers v Praze — co dál?

Zahr. ministr USA Rogers podepsal v Praze konzulární smlouvu. Americký tisk jen stydlivě komentuje tuto událost. Že se Rogers na Starém městě zastavil ve vinárně na cikánské muzice je sice zajímavé, ale mnohem podstatnější je fakt, že byl prvním americkým představitelem, který navštívil ČSSR po okupaci v srpnu 1968. Přijel pět let po nejdramatičtějších předinvazních dnech, kdy Pražské jaro klesalo na smrtelné lože. Jeho návštěva v čase oteplování vztahů mezi Západem a Východem (je-li to upřímností ze strany sovětské může věřit jen dítě anebo blázní), měla podtóny, hlubiny a problémy, k nimž se vrátíme, jen co získáme podrobnější informace z nejvyšších vládních míst.

Okno do Švédska

V roce 1937 byla ve švédském Lynschelbingu založena továrna na letadla. Akciová společnost si dala jméno SAAB. To je výrobek automobilové odnože podniku, podobně jako v Anglii, kde Rolls Royce staví letadla a zároveň vyrábí auta. Na počátku studené války byla třetí vojenskou mocností Evropy — divte se — branná moc Švédska. Z jejich nejsilnějších složek, to také zásluhou SAABu, bylo právě vojenské letectvo. Počátkem šedesátých let disponovala švédská armáda asi osmi sty letadly, která se obnovovala co sedmý až osmý rok. Vzdušné síly této neutrální země byly na čtvrtém místě v Evropě. Továrna SAAB vyráběla auta; v posledních letech nahradila dovážené anglické motory vlastními. Osamostatňovala se však nejen automobilka, ale především SAABovský podnik na výrobu letadel. Už před více lety byl vyvinut drak, letadlo Draaken. Po něm mělo následovat něco, co by rázem Švédsko nejen udrželo na špici, nýbrž pokud možno, zemi posunulo ještě dál v technickém leteckém vývoji. V malém byrokratickém Švédsku trval však vývoj velice dlouho. Přes 6.000 zaměstnanců Lyn-

chelpinské továrny více než 10 let rýsovalo, stavělo a testovalo. Světový časopis pro letectví Inter Avia napsal v letošním březnovém čísle o výsledku, že tato snaha představuje nejenom první evropský vzdušný zbrojní systém, koncipovaný pro konec let sedmdesátých a počátek let osmdesátých, ale je rovněž z nejnáročnějších leteckých projektů kdekoli na světě. Totéž číslo Inter Avie uvádí, že švédské letectvo již převzalo na 30 strojů. Co tedy je Viggen? Letadlo Viggen je vojenské mnohoúčelové letadlo. Je to rodina, v níž je Viggen cvičný, průzkumný Viggen má nejdokonalější elektroniku na světě, další budou varianty stíhací, pro odpalování raket vzduchem a tak dále. Letadlo má chromné výkony zejména s přihlédnutím k jeho malým rozměrům. Rozpětí křídel přes 10 metrů, celková délka 16 metrů 30 centimetrů. Přitom mu stačí 500 metrů startovní dráhy. Ačkoli se může plazit 100 metrů nad zemí a rychlost může při dobré manévrovatelnosti snížit až na 220 kilometrů za hodinu, je jeho cestovní rychlost nadzvuková. Ve výškách kolem 11.000 m, kam se dostane příkrým stoupáním za 2 minuty, udržuje pak dvojnásob-

sobnou rychlost zvyku. Letadlo má dvojité deltovitá křídla, udržující velmi dobře stabilitu. První křídla jsou menší, šikmá, avšak rovně skosená směrem dozadu, zadní jsou větší, tvořící směrem dozadu půloblouk D — deltu. Dokonalá elektronická zařízení jako speciální dálkový radar a elektronkový počítač, přijímač vhod zejména u varianty námořního průzkumného letounu Viggen SH 37, který bude součástí zadávané vládní zakázky na 175 letadel tohoto typu. Účelem bude strážní služba podél švédských břehů.

Kdo šetří (sebe) — vydrží za tři!

Zúčastňoval se všech předem vyhraných bitev.

ZA JÍMÁTE SE O DĚNÍ V ČESKOSLOVENSKU? ZA JÍMÁ VÁS, CO SE DĚJE VE SVĚTĚ?

Čtete anglické, německé, francouzské nebo jiné cizojazyčné časopisy. Zjistíte, že doba, kdy věnovaly hodně místa Československu, pomalu, ale jistě mizí. Je to škoda. Ta malá země v srdci Evropy nejenže byla, ale stále je bohatým místem světa a jeho svědomí. Podrobné informace o událostech v Československu z hlediska rámce mezinárodního dění, informace lecky unikátní, které v žádném jiném tisku nenajdete, přináší pravidelně náš týdeník. Není-li vám osud bývalé vlasti lhostejný, stanete se čtenářem Amerických Listů.

Zde odstříhnete a zašlete na adresu: AMERICKÉ LISTY, Postfach 3, 8027 Zürich/Schweiz. Přihlašují se za odběratele "Amerických Listů" a předplatné zaplatím poštovní složenkou (celoročně, pololetně, čtvrtletně. Nehodící se škrtněte. Roční předplatné S. Fr. 50.00, pololetní S. Fr. 25.00, čtvrtletní S. Fr. 13.00 nebo přepočít v jiné měně. Předplatné je možno uhradit i šekem nebo money order. Jméno: Adresa:

AMERICKÉ LISTY, československo-americký týdeník. — Vydává a tiskne Universum Sokol Publications, Inc., 283 Oak St., Perth Amboy, N. J. 08861. — Nevyžádané rukopisy se nevracejí. — Veškerá tisková práva vyhrazena. — Roční předplatné švýcarských Fr. 50.00 nebo ekvivalent.

AMERICKÉ LISTY, Czechoslovak-American weekly. Published and printed by Universum Sokol Publications, Inc., 283 Oak Street, Perth Amboy, N. J. 08861. — Rights of republication of all materials herein are reserved. — Yearly subscription S. Fr. 50.00 or equivalent;

BREŽŇEVOVO POZADÍ

(Dokončení se str. 1)

no, zastavili se ve svém kritickém zkoumání v polovině cesty, u toho, že strana ví všechno.

Tyto vzpomínky nevyvoláváme bez účelu. Chceme a musíme dospět k tomu, že Brežněv je sice první mezi oslavinami, ale, že zároveň jeho moc je značně omezena. Osobní diktátorství padalo dolů po stupních. Sám Chruščov ještě řekl: "Kdyby Stalin byl mi řekl: tanči, byl bych tančil." Ačkoli byl rozpinavý, Chruščov už velmi dobře věděl, že nemůže nikomu z Politbyra říci: tanči!

Ve svrchovaně nedemokratických a protidemokratických sovětech na jednom místě byla uskutečněna vláda většiny: uvnitř tajuplného Kremle. Tam kolektivní vedení není pouhé slovo. Chruščov má tolik moci, kolik mu jí přisoudit je ochotna většina kolektivního vedení. Pokud bližší vzdálenější budoucnosti se týká, je možno si vzít skutečné poučení z dialektiky. Podle této nauky lidské svazky a společenství se skládají a zase rozkládají, přá-

a všechny záruky uložit v jednom zavazadle, které se může ztratit.

Pokud je to možno, je třeba zkoumat mysl sovětského kolektivního vedení. Zatím je patrné, že tento sbor dává Brežněvovi nejsrdčejší souhlas k nejrozsáhlejšímu obchodování sovětů se západem. Pochybnosti a neznámo — vlastně jen částečné neznámo, začínají při otázce, co sověty jsou ochotny nabídnout výměnou za praktický přístup k západní technologii. Není a nemůže být neznámo, že sověty naprosto odmítají dát za to ústupky politické, vnitřní uvolnění komunistických režimů. Dosavadní jejich politický řád je jím cennější a nezbytnější než západní technologie. Pozorovatel brzy musí odhalit, že až dosud sověty vždy daly rozhodnou přednost zřejmému politickému prospěchu diktatury před zřejmým prospěchem hospodářským. Měly vždy dobré nervy, když jednaly o hmotných potřebách svého obyvatelstva. Jak jsme už řekli, podle obecného mínění kolektivní vedení se skládá z menších, průměrnějších, byrokratičtějších typů. Těžko však rozhodnout, co z toho spíše vyplývá. Opuští menší typy snadněji staré, až dosud železné komunistické zásady, nebo se jich tím spíše budou houževnatě držet právě proto, že se cítí menšími a skromně si odpírají smělost znovu rozhodovat o věcech největších, které už jednou byly rozhodnuty původními genii hnutí? Tito muži, bez ohledu na svou osobní velikost nebo nevelikost, patří do kategorie komunistů. Co to znamená být komunistou, co to znamená vyjednávat s jinými státy jako komunisty?

Uctívání předchůdců odkázali sovětskému kolektivnímu vedení roli vůdce světového komunismu. Nejsou žádné známky, že by dnešní vůdce tuto roli považovali za živé břemeno, a že by se jí chtěli zbavit. V novinách stálo, že sovětské oficiály se pozastavili nad tím, že Brežněvova návštěva nevzbuzuje dostatečný zájem v publiku. Je-li tomu tak, bylo by to vysvětlitelné. Brežněv není první, kdo přijel. Před ním byl zde už Chruščov, také Kosygin, oba s posláním zlepšit sovětsko-americké vztahy, ale zároveň v roli vůdců revolučního světového komunismu. Lidem se zdá, že to není nadějná kombinace — ztrácejí nadšený zájem. Zvykají si na to, že návštěvy přicházejí, a nic se podstatně nelepší.

Zajisté patříme k těm, kdo jsou vděční za každou iniciativu k zlepšení mezinárodních vztahů. Horlivě se přidáme po všem, co by nasvědčovalo, že se tak děje — ne na povrchu, ale v hloubce. Ale nemůžeme se vzdát ně-

kolika otázek. Není žádný hřích ptát se.

1) Některé západní noviny vítají Brežněvovo cestování po světě, ale vedle toho praví: "Kdo zná historii komunismu, nevěří, že komunisté opustili své cíle". Takové noviny ponechávají všechno v nerozhodném stavu. Slyšíme, že komunisté mají své cíle, ale neslyšíme, jakým způsobem je mají. Otázka je: mají je jen tak, pro formu, nečinně, s rukama v klíně — nebo je mají proto, aby pro ně v každé chvíli něco udělali? Cíle, jak rozumí "každý, kdo zná historii komunismu", jsou expanse, světová revoluce. Noviny nepraví, co na to. Jakoby stačilo si pomyslet: tak dobře, komunisté mají své cíle, to je jejich věc.

2) Věří se, že sověty od bezpečnostní konference očekávají upevnění statu quo v Evropě. Jinými slovy: že konference potvrdí, že sověty po konci války právem uchvá-

tily několik sousedních zemí. Ačkoli vzhledem k principu zabezpečení národů takové očekávání je nechuť, přece ještě je snad příliš idylické. Kdyby sověty chtěly, mohly by shledat, že statu quo byl dostatečně potvrzen uvažovanou pasivitou západních států při komunistickém puči v Československu, při invasi Maďarska 1956, při invasi Československa 1968. Jakého jiného statu quo si sověty přejí? Jsou při přípravách bezpečnostní konference v útoku nebo v obraně?

3) Komunistické noviny a rozhlas opakují a opakují — že je třeba, aby západ viděl "skutečností". Pokaždé vychází najevo, že komunistické noviny a rozhlas mají na mysli fakt, který existuje aspoň v jejich myslích: že světová mocenská rovnováha se obrátila ve prospěch komunistického bloku.

4) Jak rozhodnou západní státníci: že studená válka pokračovala nebo že trvá — jinými prostředky? Na příklad vzrůstajícího tlakem vzrůstající sovětské vojenské moci?

Politika uvolňování v praxi

Příkladem, jak to vypadá v praxi s politikou uvolňování pokud jde o Československo, jsou číslce, udávající počet turistů z jednotlivých států na západ. V Československu bylo podle toho — jak předpis káže do ledna — podáno 110.000 takových žádostí — z čehož bylo povoleno pouze 16.000, tedy sotva 15 procent. V minulém roce bylo ještě přece jen v Československu 18.000 takových vyvolených.

Pro srovnání, jak je to v Maďarsku: pro návštěvy příbuzných, kde není zapotřebí přidělu deviz, se udílí povolení každé dva roky. V případě devizových cest je v platnosti tříletý interval. Přibližně 80 procent všech cest na západ se povoluje. V roce 1971 bylo povoleno 150.000 Maďarů, v minulém roce 250.000 a letos se počítá s 300.000 maďarských turistů na západ. Připomeňme: Maďarsko má něco kolem 10 milionů obyvatel — Československo na 14,5 milionu.

NA LEPŠÍ K VAŠATOVÍ

telství se tvoří a upadají. Má-li dialektika pravdu, není z toho vyloučena ani většina, již Brežněv dnes má v Politbyru. Jeho politika sblížení s Amerikou je zatím politikou většiny kolektivního vedení. Avšak názor menšiny v této instituci není už tak absolutně umlčován, jak bývalo. Byla to významná chvíle, když bylo dovoleno, aby hlavní sovětský orgán Pravda zastával jiné mínění než druhý hlavní sovětský orgán Izvestija a naopak.

Mírné polemiky mezi nimi byly založeny na vzrůstajícím přesvědčení, že členové přehlasované menšiny v Politbyru mají právo vyložit a obhajovat svou věc. Takové jsou zatím poměry v sovětech a jediný, kdo by mohl obnovit osobní diktaturu po starším vzoru, je patrně nějaký generál.

Je dosti známo, že Brežněvovo sblížení s Amerikou bylo v Politbyru podrobeno diskusi, a že nemá a nemůže mít pevnější základ než je souhlas většiny v Politbyru.

Viz však poučení dialektiky o měnlivosti věcí. Západní státníci, kteří vyjednávají dohodu se sověty, musejí pamatovat, že většina v Politbyru se může změnit a uzavírat dohodu se může náhle ocitnout ve vzbou. Je-li tomu tak, západní státníci sotva mohou všechny naděje

Mnoho Američanů si chce koupit pozemek: k používání teď; pro potenciální vzrůst ceny v budoucnosti; k držení pro odchod na odpočinek. Avšak mnozí si nejsou jisti jak na to jít. Máje tyto lidi na mysli Horizon Corporation napsal novou 12-stránkovou brožurku, "Co byste měli vědět než si koupíte kus země".

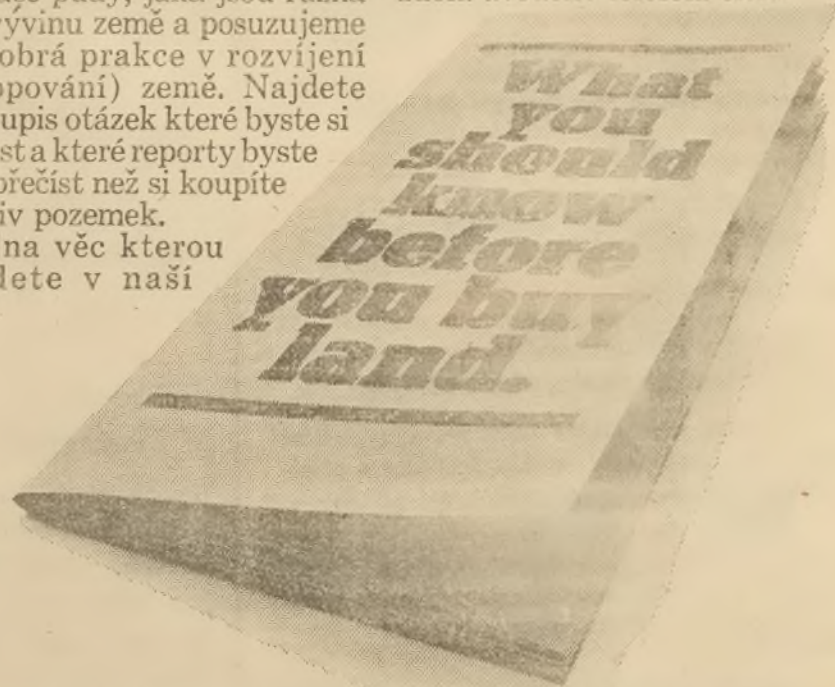
Rádi bychom Vám poslali jeden výtisk darem.

V této knížce najdete odpovědi na otázky které byste si kladli jako možní majitelé pozemku. Jako: "mohu si dovolit koupit půdu?" a "jaké jsou moje perspektivy?" Dále popisujeme různé klasifikace půdy, jaká jsou různá stadia vývinu země a posuzujeme co je dobrá praxe v rozvíjení (developování) země. Najdete tam i soupis otázek které byste si měli klást a které reporty byste si měli přečíst než si koupíte jakýkoliv pozemek.

Jedna věc kterou nenajdete v naší

knížce je reklama na Horizon Corporation či na půdu kterou vlastníme. Neboť se nesnažíme nic prodávat touto brožurkou. Naším cílem je učinit možné zájemce o koupi pozemku více znalými jak, kdy, kde a co koupit. Výhoda je na vaší straně znátele všechna fakta. A upřímně řečeno je to i pro nás výhodné. Neboť čím více toho víte o půdě, tím více budete oceňovat co Horizon Corporation může nabídnout.

Přejete-li si mít jednu nebo více kopií pro sebe, své známé, nebo správní a obchodní skupiny, vyplňte a zašlete kupon. Nebo pro ještě rychlejší postup zavolejte zdola uvedené telefon. číslo.



Horizon Corporation

HORIZON LAND CORPORATION OF NEW JERSEY, Broker
2035 Route #22
Union, New Jersey 07083
(201) 686-4190

NHC 7W
(UNO)

Zašlete mi _____ kopií (-i) vaší nové 12-stránkové brožurky "Co byste měli vědět než si koupíte kus země".

Jméno _____
Adresa _____ Telefon _____
Město _____ Stát _____ Zip _____

JUGOSLÁVSKÉ
ROZCESTI

Na postavení Jugoslávie jako třetí síly na jevišti světové politiky, si dlouho nemohli v Moskvě zvyknout. Před dvacetipěti lety byla zveřejněna ostudná resoluce Kominformy, kterou v Bukurešti podepsali představitelé sovětské, bulharské, rumunské, československé — maďarské, polské, francouzské a italské komunistické strany. Zveřejnění následovalo několik dnů po ohlášení sovětské blokády Berlína a několik měsíců po puči v Praze. Dnes patří tento neomalený útok spíše do čítanky, kam se zařadí jednou i dopis Varšavské pětiky. Pak bude možno udělat zajímavé srovnání; oboje pomáhá formulovat Michail Suslov, který je dnes jediným žijícím vedoucím ko-

Mezinárodní přehled

munistickým činitelem, jenž se před 25 lety účastnil bu-kurešťského zasedání. Spolu s ním zastupovali Kreml Ždanov a Malenkov. Ještě poučejší je listina vedoucích funkcionářů z tehdejších lidodemo států; Bulhar Trajčo Kostov byl o rok později popraven jako titoista, stejný osud potkal Slánského a Gemindera, Rákosi a Erne Gerő museli utéct v roce 1956 do Sovětského svazu před hněvem maďarského lidu a Polák Jakub Berman byl ve stejném roce odstraněn Gomulkou z vedení strany. Jen Rumun Georgiu Dej zemřel v roce 1965 v úřadě, jeho zástupce Luca byl však ještě v roce 1954 odsouzen k smrti a později omilostněn.

Vladimir Dedijer, autor oficiálního Titova životopisu popisuje metody, jakými tehdy sovětské komunistické pracovali. Ždanov řekl v Bukurešti shromážděným východoevropským zástupcům: máme informace o tom, že Tito je imperialistický špión. Tato jediná věta stačila, nikdo se nevyptával a všichni okamžitě hlasovali. I dopis — který pak dostalo překvapeně jugoslovské vedení, obsahoval řadu kategorických zjednodušení. Stálo v něm například: Jugoslávie je malá země, může existovat pouze s podporou Sovětského svazu. My Rusové a nikdo jiný, jsme osvobodili Jugoslávii a proto máme právo po vás žádat, abyste dělali co po vás žádáme a co vám říkáme! — O rok později nebyl prezident Tito pouze špión, ale navíc i fašistický vrah. — 25. výročí zveřejnění bu-kurešťské resoluce Kominformy je stále vnudnou příležitostí k zamyšlení.

**Chcete strávit vaše prázdniny
v krásnej prírode?**

**Chcete sa osviežiť vzduchom voňajúcim
priskyricou borovej hory?**

NAVŠTÍVTE

SOKOL WOODLANDS letovisko

v krásnych Catskillských horách, len dve hodiny cesty z New York City. • Prvotriedna krajanská kuchyňa, kúpanie, vychádzky do hôr, možnosť člnkovania na krásnej Delaware River, kľud a prítom pobavenie. • Primerané ceny, zvláštna zľava pre rodiny s deťmi. • O rezervácie, alebo bližšie informácie píšete na:

SOKOL WOODLANDS

MAIL ROAD, BARRYVILLE, N. Y. 12719 — tel: 914 —
Telefon 914/956-8413, alebo 201/676-0280

Nechte Vaše peníze pracovat pro Vás!

Zvýšili jsme úroky a platíme nyní:

6% přinese 6.27%

na vkladní certifikáty

aspoň \$ 500.00 zaručené na dva roky

5% přinese 6.00%

na vkladní certifikáty

aspoň \$ 500.00 zaručené na jeden rok

5% přinese 5.20%

na vkladní knížky

v jakémkoliv obnose od \$ 5.00 výše.

Úroky na vkladní Certifikáty počítáme a vyplatíme čtvrtletně, úroky na vkladní knížky počítáme a připsujeme též čtvrtletně.

Peníze jsou zaručené pro každého až do \$20,000.00 vládní pojišťovnou *Federal Savings and Loan Insurance Corporation* ve Washingtoně.

Uložte si peníze u nás porostou Vám velmi rychle.

**FOURTH FEDERAL SAVINGS AND LOAN
ASSOCIATION**

1355 FIRST AVENUE, NEW YORK N.Y. 10021
aneb

2636 CENTRAL PARK AVE.,
Central Shopping Plaza, Yonkers, New York 10710
and
590 EAST 187 STREET
Bronx, New York 10458

Čiňané a Atlantická
charta

Podle zpráv japonského tisku prohlásil čínský ministerský předseda Čou-En-laj velký zájem o Atlantickou chartu, kterou navrhl Henry Kissinger. Jejím základem má být nové uspořádání vztahů mezi Západní Evropou a Spojenými státy. Čou-En-laj řekl japonským představitelům při jejich návštěvě v Pekinu, že nová Atlantická charta by mohla omezit rozpinavost Sovětského svazu a tak chránit celý svět. Důvod čínské sympatie s chartou je jasný: úprava vztahů USA a Japonskem má být zrevi-dována rovněž podle zásad této charty a čínská vláda tedy takové uspořádání považuje za důležité a výhodné nejen pro smluvní strany, ale i pro ostatní svět. Jak je vidět, mají Čiňané větší důvěru ke "kapitalistické" Americe, než ke komunistickému SSSR.

US vlajka
v Leningradě

Po 56 letech bude v Leningradě, bývalém Petrohradě a hlavním městě SSSR do roku 1922, otevřen americký konsulát. Jeho sídlem bude nově upravovaný čtyřpatrový obytný dům, spíš velkovi-la, která kdysi patřila bohatému soukromníkovvi. Sovětský konsulát se v týž den otevře v San Francisku. Do roku 1917 sídlil americký vyslanec v Petrohradě, odkud uprchl v prvních revolučních dnech dočasné do Bologdy, 350 mil od Petrohadu. Nynější sídlo nového amerického konsulátu v Leningradě je prý mnohem krásnější než samotná budova amerického vyslanectví v Moskvě.

Sovětská letecká
smůla trvá

Sovětský letoun TU-104 s 84 cestujícími se zřítil při startování z letiště jordánského Ammanu. Sedm lidí bylo zabito. Mezi těmi, kteří vyvázli jen s lehkým zraněním byla i bývala manželka jordánského krále Husseina, princezna Dina. Letadlo se zřítilo na obytný dům, jehož obyvatelé zahynuli. Toto neštěstí bylo páté v serii sovětských leteckých katastrof uplynulých osmi měsíců. Celkem při nich zahynulo 350 lidí. Mimo to se zřítila dvě letadla sovětské výroby, patřící Východnímu Německu a Bulharsku. Obě neštěstí si vyžádala 181 obětí.

Nebezpečná cesta
ke svobodě

Každoročně roste počet "Mao-vých dětí", kteří dávají přednost svobodě v neznámém prostředí Honkongu před radostmi komunistické Číny. Do Honkongu se dostávají mladí Čiňané neobyčejně nebezpečnou cestou: plováním mořem plným žraloků. Každoročně také jich několik při tomto víc než smělém pokusu dosáhnout svobody, zahyne. Další jsou žraloky zmrazení. Letos se do poloviny června dostalo bezpečně do Honkongu 1,700 mladých Čiňanů, o plných pět set víc než loni tou dobou, ale potom jejich počet prudce klesl, protože čínská vláda začala ostřeji střežit hranice. Celkem však rok od roku utečenců z Číny do Honkongu přibývá. V roce 1970 jich bylo za celý rok 1,800, v roce 1972 už 3,598. Většinou jsou to mladí zdraví jedinci ve věku 18 — 25 let.

Objev čs. exulanta

Československý hvězdář Luboš Kohoutek, který pracuje jako politický exulant v hamburské hvězdárně, objevil "kometu století". Zpozoroval nebeské těleso vzdálené 480 milionů mil od slunce, v blízkosti planety Jupiter. Vlasatice je 50x jasnější nežli pověstná Halleyova kometa z roku 1910. Jádro Kohoutkovy komety tvoří zmrazená voda, metan, čpavek a prach a má deset až patnáct mil v průměru, proti normálnímu průměru jedné míle. Její chvost, pozůstávající z částic nabitých elektřinou — bude koncem letošního roku viditelný na šestině oblohy.

Čínský neúspěch

Podle západních odborníků provedla komunistická Čína v nedávné době dva nukleární pokusy. Oba prý byly neúspěšné. Jak se zdá, čínský program dalekonosných atomových zbraní se dostal do dlouhé série technických a vývojových problémů.

Ruský pilot žádá
asyl

V Turecku, na čajových plantážích přistál s malým dopravním letounem sovětský pilot Petrov a požádal tureckou vládu o politický asyl. Na palubě letounu bylo dvanáct cestujících a původním cílem letu byl černomořský přístav Batumi. Lemořský přístav Batumi. Jak turecká policie prohlásila — nepodnikl pilot nic, co by ohrozilo cestující, neměl ani zbraň, nedá se to tedy kvalifikovat jako pirátské "hajdžakování" letounu. Na stejném místě přistál v listopadu 1970 sovětským letounem otec a syn a dodnes se SSSR pokouší o jejich vydání. Tři sovětské studenty, kteří unesli letadlo do Turecka rovněž v roce 1970, byli tureckou vládou vydáni sovětům brzy po přistání.

Drogy v SSSR

Vláda Gruzínské SSSR přistoupila, podle tisku, k drastickým krokům, aby se omezil v této kavkazské republice alkoholismus a užívání drog. Kdežto alkoholismus patří mezi sovětské společenské problémy číslo jedna, užívání drog je vcelku nepatrný problém a omezuje se vlastně jen na několik asijských republik, k nimž patří i Gruzie. Nyní tam tedy — mimo jiné — uzákonili povinné léčení jak alkoholiků, tak požívačů drog, které není vázáno na souhlas dotyčného anebo jeho příbuzných.

Karibský Tito?

Fidel Castro by velice rád obnovil diplomatické a obchodní styky s Venezuelou jako první bod svého nového programu zahraniční politiky. Jak se zdá, Castro by rád získal venezuelskou naftu, aby se tak Cuba stala méně závislou na Sovětském svazu. Západní kruhy soudí, že Fidel Castro docela vážně po-shilává po roli jakéhosi kašilháva po roli jakéhosi ka-

Pozor, padá střecha!

Rok poté, co bylo za přítomnosti spousty pražských milovníků umění, uzavřeno pokrokové divadlo Za Branou, jeho umělecký ředitel, zakladatel a veskrze duše, režisér Otomar Krejča je stále bez zaměstnání, nejen ve svém oboru — ale vůbec, je to prostě "nezaměstnatelný" muž. Stejně tak primadona divadla Marie Tomášová. Žádný z bývalých členů tohoto divadla nesmí hrát na divadla, v televizi, či ve filmu. Ale oficiálně bylo divadlo Za Branou zavřeno jen a jen proto, že bylo nebezpečí, že se mu — zboří střecha... Nedávno byl Otomar Krejča pozván Městským římským divadlem, aby režíroval Čechovova Platonova. Krejča pozvání přijal, ale není známo, zda mu československé úřady vydají pas.

Pět let od Manifestu

Před pěti lety a 2. týdny vyšlo 18. číslo Literárních listů s výzvou Dva tisíce slov. Těch dva tisíce slov patřilo, jak název rovněž uváděl, dělníkům, zemědělcům, úředníkům, vědcům, umělcům a všem. Výzva byla sepsána českým spisovatelem, podnět k ní dala skupina vědců, ale podepsali ji a později se k podpisu manifestačně připojili tisíce lidí ze všech složek naší společnosti. Byly mezi nimi téměř všechny významnější osobnosti našeho kulturního, vědeckého a uměleckého života, byli však mezi nimi i zcela neznámí občané i celé dělnické kolektivy ze závodů. Ještě žádný manifest v našich dějinách nevyvolal tak spontánní vlnu podpory, ale asi ještě žádný manifest v našich dějinách nevyvolal tak velké rozčilení u odpůrců vývoje.

V parlamentu žádal generál Kodaj trestné stíhání jeho tvůrců, pro Moskvu a její stoupence to bylo znamení, že "kontrarevoluce" dosahuje neobyčejné drзости. Také dnes jej "normalizační propaganda ještě vydává za vrcholný kontrarevoluční akt a ještě dnes ti, kdo jej podepsali — a podpis neodvolali, musejí počítat s řadou potíží. Mluvil-li Hamlet pohrdavě o pouhých slovech, pak oněch dva tisíce slov ho usvědčují z omylu.

Čteme-li dnes, s jistým odstupem a s jistými zkušenostmi tento historický dokument, může nám připadat podivné, proč vzbudil tolik rozruchu. A tu je třeba si znovu připomenout souvislosti. Na květnovém plénu ÚV KSČ odpůrci obrodného procesu, postrašení předcházejícím vývojem, počali zvedat hlavu. Přicházely varovné zprávy a signály z domova

i ze zahraničí o konspiračních akcích. Konservativní reakce, oni Novotného šlechtici, se dávali dohromady odhodlání k zoufalému pokusu zachránit svoje privilegia.

Výzva 2000 slov chtěla upozornit na toto nebezpečí. "Obracíme se na vás v tomto okamžiku naděje, která je však pořád ohrožena" pravilo se v ní a stálo tam pak dále: "Čas, který nastává, je léto s prázdninami a dovolenými, kdy se nám po starém zvyku bude chtít všeho nechat. Vsadíme se však, že naši milí odpůrci si nedopřejí letního oddechu, že budou mobilizovat své zavázané síly a budou si už teď chtít zaříditi klidné svátky vánoční..."

Ve výzvě byla vyslovena nutnost odporovat názorům, že je možno dělat nějakou demokratickou obrodu bez komunistů, či případně proti nim, byla vyslovena naopak potřeba podporovat v jejich organizacích pokrokové křídlo, a podporovat akční program a rozšířit ho na obce a na okresy. Dělníkům a všem pracujícím byla určena výzva odpovědně zvolit do podnikových rad pokrokové činitele. Byl tu však také obsažen požadavek, který odpůrci nejvíce vyděšil — : "Žádejme odchod lidí, kteří zneužili své moci, poškodili národní majetek, jednali nečestně nebo hrubě..."

A protože ti lidé očividně nebyli ochotni odejít dobrovolně, výzva připomínala, že je možno je k odchodu přinutit veřejnou kritikou — rezolucemi, demonstračními pracovními brigádami, dokonce sbírkou na dary na jejich důchod, stávkou, bojkotem jejich dveří. Výzva však také výslovně uvádí, že je třeba odmítnout všechny

způsoby, které jsou nezákonné. "Náš odpor k psaní hrubých dopisů musí být tak všeobecný, aby každý takový dopis, který ještě dostanou, bylo možno považovat za dopis, který si dali poslat sami."

Dva tisíce slov vyzývalo veřejnost k oživení činnosti Národní fronty, národních výborů, okresního a místního tisku, vyzývalo, aby se občané sdružovali k projednání svých záležitostí, aby zakládali výbory na obranu svobody slova. Ve výzvě se však také říkalo: "Podporujeme orgány bezpečnosti, když stíhají skutečnou trestnou činnost. Naši snahou není způsobit bezvládní a stav všeobecné nejistoty".

Pokud jde o zahraniční hrozby, výzva konstatovala: "Tváří v tvář všem přesílám můžeme jediné stát slušně na svém a nezačínat si. Své spojení můžeme ujistit, že spojenecké, přátelské a obchodní smlouvy dodržíme..." Tak můžeme v celku — i po letech — považovat výzvu 2000 slov za výzvu k občanské angažovanosti, za výzvu, aby všichni občané byli spoluvůdci politiky své země, aby nebyli jen pasivními přihlížiteli činů nejvyšších mocenských orgánů, aby se sami postavili na obranu znovu dobytých svobod, proti nimž se vedlo za zády spiknutí. Že taková výzva nebyla žádnou panikou, to se záhy — a až příliš krutě — ukázalo.

Výzva končila proročnými slovy, které je dobré si rovněž připomenout. "Letošního jara vrátila se nám znovu — jako po válce — příležitost. Máme znovu možnost vzít do rukou společnou věc, která má pracovní název socialismus, dát jí tvar, který by lépe odpovídal naší kdysi dobré pověsti i poměrně dobrému mínění, jež jsme o sobě původně měli. Toto jaro právě skončilo a už se nevrátí. V zimě se všechno dovine."

A v zimě jsme už vskutku věděli. Konservativní síly zvítězily, nikoli však z vlastních hubených domácích zdrojů, ale brutálním zásahem mnohonásobné přesily cizích armád. Výzvě Dva tisíce slov patří zásluha, že národ byl na stráži, že nedopustil zmatek ani rozvrat ve vlastních řadách, a že pak mohl jednotně projevit i svůj odpor k okupaci. Neboť to, co nakonec nejvíce rozlobilo nepřitele, nebyla přece jen asi ona pouhá slova, ale skutečnost, že miliony lidí se jimi počaly řídit. A v objektivním výkladu dějin nebude a ani nemůže být považována za kontrarevoluční výzva, která požadovala, aby lid skutečně rozhodoval o svých záležitostech.

Karel Jezdinský

Vzájemná pomsta

Západoevropští pozorovatelé hodnotí poslední zasedání vrcholného orgánu východoevropské Rady vzájemné hospodářské pomoci v Praze jako velmi kritické. Předseda sovětské plánovací komise Bajbakov hovořil o "plánu nových možností členských zemí při rozvoji výroby k prospěchu celé socialistické společnosti"; ale samo jednání takto obecně a frázovitě nebylo. Podle expertů bylo jedním z hlavních bodů pořadu rostoucí pasivní saldo sovětského mezinárodního obchodu s ostatními komunistickými zeměmi. Zatímco v roce 1971 vyvezl SSSR do členských zemí RVHP o 390 milionů směnitelných rublů více zboží, než dovezl — pak loni zůstal svým východoevropským partnerům dlužen přibližně jednu miliardu rublů. Na pražském jednání prý bylo znát znepokojení menších zemí nad touto neblahou skutečností.

Nejpalčivějším tématem tohoto jednání však byl nedostatek paliv v sovětském bloku. Jde ostatně o problém celosvětový. Východní blok se však k němu nechce — jako ostatně k řadě jiných věcí — veřejně přiznat. SSSR ovšem už nejednou vyzval své spojence, aby se o krytí své spotřeby konvenčních paliv pokusili dovozem z jiných zemí. Dokonce i v případě dohody s USA o dalším rozvoji těžby

sibiřské nafty a zemního plynu se nepočítá s dodávkami do východní Evropy, ale do západních států. Moskva dala také ostatním zemím příklad tím, že projevila v západním Německu zájem o dodávku čtyř velkých jaderných elektráren.

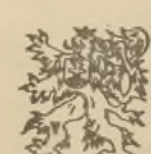
Pařížský deník Le Soir v této souvislosti upozorňuje, že SSSR na jedné straně nedokáže plnit své závazky vůči nejbližším partnerům — zatímco na druhé straně členské státy RVHP nejsou schopny zmenšit technologické zaostávání Sovětského svazu. Proto v době málo účinných diskusí v Praze podepisoval v Moskvě předběžnou dohodu o využití přírodního bohatství na Sibiři americký průmyslník Hammer a ve stejné době probíral Brežněv se svými poradci výsledky jednání s průmyslníky západoněmeckými.

Tisíc tun

sterilizovaných polévek vyrobí letos ve Středoslovenských konzervárnách a lihovarech, závod Carpatia v Prievidzi. Navíc se tu ve vývojevém středisku věnují přípravám redukčních, to jest dietních jídel. Polévky, jakož i připravovaná redukční jídla, bude-li jich skutečně dostatek, budou výraznou pomocí československým hospodynám, které krom svého zaměstnání musí pečovat o rodinný žaludek.

V Kalifornii navštivte kraj. podnik

3 Nations Wine and Dinner House

		
UNITED STATES	CZECHOSLOVAKIA	GERMANY
CONTINENTAL SPECIALTIES HUNGARIAN & SZEGEDINER GOULASH WITH BOHEMIAN DUMPLINGS — SAUER BRATEN DOMESTIC & IMPORTED BEERS & WINES ON TAP		
LUNCH & DINNER DAILY CLOSED MONDAY		

GEORGE J. SIEBERT
Your Host
13756 Arnold Drive
Telephone (707) 996-9979
GLEN ELLEN, CA.

30 mil severně od San Franciska v historickém údolí Jacka Londona. Uctivě zve Jiří Siebert, bývalý majitel "České hospůdky" v San Francisku. Jídla a bar pro Vaše pohodlí.



Na krásnou dovolenou nebo weekend

Jen 110 mil z New York City. • Na horském jezeru (2000 ft vysoko). • Evropské prostředí. • Tennis, Golf, rybaření, volné loďky, pláž. • Útulná restaurace s barem a hudbou pro tanec. • Moderní ubytování. • Přírodní procházky. • Otevřené od května do prosince. • Napište si o barevný prospekt.

Majitelé a vedoucí Dina a Michael Pavelka.

H & S PORK STORE

(PŘEDTÍM B. HRDINA)

PRVOTŘÍDNÍ párky, debrecínky salámy, klobásy, domácí salámy, paprikovaná slanina, tlačěnka a jiné masové výrobky. — Nezapomeňte ochutnat naše znamenité domácí uzené, jakož i vařené šunky. Chutné jaterničky a jelítka každý den čerstvé. Naše specialita: moravské (eikánské) uzené. Výsek čerstvého mladého vepřového, hovězího, telecího, jehněčího a veškeré druhy drůbeže.

JOSEF SUDA, majitel

35-10 DITMARS BLVD., ASTORIA, NEW YORK
(mezi 35. a 36. ulicí) Telefon AS 8-8468

SPORT



30. kolem byla v Československu zakončena soutěž I. fotbalové ligy. Mistrovský titul získalo již po páté mužstvo Spartaku Trnava. Do II. ligy sestupuje Třinec a Hradec Králové. Výsledky posledního kola: Slávie Praha-Teplice 3:1, Nitra-Trnava 2:0, Hradec Králové-Zbrojovka Brno 2:0, Slovan Bratislava-Dukla Praha 1:0, Žilina-Sparta Praha 1:1, Prešov-Ostrava 4:0, VSS Košice-Lok. Košice 3:1 a Třinec-Škoda Plzeň 3:0. Konečná tabulka:

1. Trnava	39
2. Prešov	38
3. VSS Košice	35
4. Du. Praha	34
5. Žilina	33
6. Lok. Košice	32
7. Ostrava	30
8. Bratislava	29
9. Teplice	28
10. Nitra	28
11. Sparta	28
12. Brno	27
13. Plzeň	26
14. Slávia	25
15. Třinec	25
16. Hradec	23

Soutěž II. ligy vyhrál bratislavský Inter, který spolu s druhým, Bohemians Praha postoupili do první ligy. Výsledky 30. kola: Bohemians Inter Bratislava 2:2, Kladno-Vitkovice 2:0, Trenčín-Pardubice 2:1, Prievdza-Bohumín 2:4, Jablonec-Martin 1:0, Most-Děčín 2:2, Bardejov-Gottwaldov 1:0 a Pov. Bystrica-Bánská Bystrica 4:1. Ze druhé ligy sestupují mužstva Gottwaldova, Děčína a Mostu.

Čs. tenista Jan Kodeš dosáhl velkého úspěchu, když zvítězil v 87. ročníku tradičního Wimbledonského turnaje. Porazil ve finále sovětského tenistu A. Metreveliho ve třech setech: 6:1, 9:8, 6:3. Jediný před tím však v semifinále soutěže vyřadil v boji, který se dá nazvat boj dvou gigantů, britského reprezentanta R. Taylora. Jan Kodeš je druhým čs. tenistou v historii, který ve Wimbledonu zvítězil. Po prvé se to podařilo Jaroslavu Drobnému v roce 1954.

Čtyři čs. fotbalové kluby zastupují ČSSR v letní evropské soutěži Inter-Cup. V I. kole Slávie Praha hrála nerozhodně ve švédském městě Norrköpingu s místním IFK 1:1. AC Nitra porazila v domácím prostředí dánského mládežnického klubu Vejle Boldklub 4:1 a Slovan Bratislava hrál nerozhodně s AIK Stockholm 0:0. Zápas Teplice s Austrií Klagenfurt byl odložený.

V mezinárodním lehkotletickém utkání v Miláně po-

VÝZVA NAŠIM ČTENÁŘUM

Československé úřady se stále dopouštějí diskriminace vůči naturalizovaným americkým občanům českého původu. Tyto akce jsou v rozporu se smlouvou o naturalizaci mezi USA a ČSR, podepsanou roku 1929, která je dosud v platnosti. Běžně jsou zamítány žádosti o udělení víza do ČSSR i osobám, které se nedopustily žádných přestupků v ČSSR, nebo které byly amnestovány. Pas je obvykle vrácen po dlouhé době (4-6 neděl) a není uveden žádný důvod zamítnutí.

Ke všem žádostem vyžadují čs. úřady potvrzení o tom, že naturalizovaný občan pozbyl čs. občanství. Toto potvrzení vydává čs. vyslanectví ve Washingtonu za vysoké poplatky \$100 až 180. Rovněž otázka osobního majetku a dědictví, odkázaného americkým občanům českého nebo slovenského původu, je naprosto nespravedlivě a v mnoha případech i proti dohodě řešena.

Čs. úřady brání nejen sjednocení rodin, ale i krátkodobé návštěvy k příbuzným do USA.

Vyzýváme čtenáře, aby o všech incidentech tohoto druhu informovali svého reprezentanta v Kongresu a psali na US State Department, East European Desk, Washington DC. Jak jsme se informovali, při větším počtu stížností může vláda USA použít recipiálních akcí.

Do Dwight a Wilber

Letní slavnosti v české Nebrasce pokračují v sobotu 21. července a v neděli 22. července v městečku Dwight, kde oběť Alfréd Nováček vám připravuje pěkný program. Na pořadu obou dnů budou tanečky a zpěvy místních dětí, koncerty, korunování české královny Dwight, světelné obrazy o Československu, vystoupení studentů českého kursu na Public school, v neděli odpoledne pak program české písníčky a hudby a průvod alegorických vozů.

Po nedělním odpoledním programu bude představen Major Ramon Hořinec, USAF, Čech rodem, který strávil pět a půl roku v zajetí v Severním Vietnamu. A samozřejmě, budete mít možnost okusit dobroty české kuchyně a něco letos nového: Buffalo barbecue.

Slavnosti Nebrasky pak vrcholí v sobotu 4. srpna a v neděli 5. srpna ve Wilber, který letos oslavuje 100 let založení. Pohoštění Wilber vám připravil pestrý program ukázek našeho folkloru a stejně i dobrou kuchyni. Po sobotní korunovací české královny Nebrasky, následovat budou živé obrazy z českých dějin, v neděli pak po průvodu ozdobených vozů, udělení uznání významnému českému krajaňskému pracovníku, a pak tradiční program české hudby, písníčky a tance.

Krajaňe a krajaňky z Nebrasky i jiných států Unie: budete srdečně vítáni ve Dwight i ve Wilber. Těšíme se na vás...

— Kuč. —

S radostí oznamujeme, že vedoucí redaktor našeho časopisu, Josef Martinek, se oslav zúčastní, aby osobně převzal vyznamenání za svou celoživotní, obětavou národní práci, "Rád Karla IV." (pozn. redakce).

ETNICKÉ SKUPINY — NEDÍLNÁ SOUČÁST AMERIKY

Americká rada národnostních služeb se obrátila na presidenta Nixona s výzvou, aby potvrdil zákon o studiu etnického odkazu (The Ethnic Heritage Studies Act) a zajistil pro jeho provádění finanční fondy. Tento návrh zákona byl projednáván americkým kongresem loni. Tisíce etnických organizací v celých Spojených státech podpořilo a pomohlo, že se návrh zákona dostal do kongresu. Americká rada národnostních služeb (ACNS), existující už půl století, organizovala a sponzorovala množství mezinárodních kulturních programů a studií, a poskytl mnoho přístěhovalcům. Cílem ACNS je stále dokazovat, že Amerika je založena na mnohanárodnostní společnosti. Podle prohlášení nového presidenta ACNS, Ivana Veita, který je zároveň výkonným vice presidentem společnosti New York Times, 20-ti milionový dolarový fond rady značně přispěje k zachování onoho způsobu amerického života, který byl a je tak silně ovlivňován 40-ti miliony přistěhovalců.

razili italské závodníky mužstvo Československa těsně 108:103.

COSMOS HRAJE OPĚT V NEW YORKU

Tuto sobotu 14. června se hraje New York Cosmos na Hofstra stadionu na Long

Islandu mistrovské utkání v severoamerické lize NASL proti vedoucímu mužstvu východní skupiny — Philadelphia Atoms. Začátek o 7.30 večer. V posledním utkání minulou sobotu porazil N.Y. Cosmos Toronto Metros po dramatickém boji 3:2.

—pza—

Z ČINNOSTI NAŠICH KRAJANŮ

Zemřel Karel Ančerl

Byl předním českým dirigentem. Měl skvělou pověst ve světě. I jeho potkal osud mnoha našich umělců: po ruské okupaci se stal exulantem. Řídil s obrovským úspěchem Torontský symfonický orchestr. V Torontu také před několika dny zemřel po dlouhé a těžké nemoci ve věku pětadesáti let. Odešel v něm významný představitel československé kultury, umělec světového jména. Rudé právo přineslo zprávu o jeho úmrtí na druhé straně. Píše o Ančerlovi pěkně, s úctou, jako o národním umělci a laureátu státní ceny Klementa Gottwalda. Jen o jednom se zapomnělo zmínit: že Karel Ančerl opustil sověty obsazenou vlast po roce 1968...

K pátému výročí invaze

Výbor pro přípravu protestních akcí k 5. výročí okupace Československa se dohodl, že protestní akce dne 21. srpna 1973 proběhnou následovně: motoráda s vlajkami, transparenty a plakáty projede od Sokolovny na 71. ulici na Manhattanu ke 42. ulici a 5. Avenue, kde na schodech Public Library se uskuteční protestní shromáždění. O těchto akcích bude předem informován tisk a televize. Očekáváme, že se všichni přípravných protestních akcí zúčastníte. Tuto zprávu otiskujeme jako předběžné oznámení.

Výbor pro přípravu protestních akcí k 5. výročí okupace ČSSR.

Informace pro evropské čtenáře o Politické knižnici Amerických Listů

V minulém čísle jsme přinesli zprávu o prvním spisku ze série Politické knižnice Amerických Listů. Jedná se o brožuru (24 stran) autora Ferdinanda Peroutky "Byl Beneš vládn?" (která vysvětluje, jak to vlastně skutečně v únoru 1948, ale i před ním a po něm, bylo. Evropské čtenáře, kteří mají zaplacené předplatné, obdrží tento spisek s některým vydáním AL koncem srpna nebo začátkem září. Obdrží ji zdarma. Další zájemci o tuto Peroutkovu brožuru si mohou o její zařazení napsat na adresu evropské redakce: Americké Listy, Postfach 3, 8027 Zürich. Obdrží ji za cenu 3.50 S. Fr. nebo přepočít.

ZPRÁVA DOKUMENTAČNÍ KOMISE K 231

s doslovem Josefa Skvreckého vyjde v nejbližší době. Je to část archivu Dokumentační komise K 231, jehož fotokopie se podařilo dostat za hranice. Jde bez výjimky o doklady, které každý ze svědků poslal Komisi s vědomím, že budou předloženy rehabilitačním soudem nebo vyšetřovací komisí ministerstva vnitra a spravedlnosti. — Zpráva vychází nálezem členů Dokumentační komise K 231 v exilu a jeden výtisk stojí \$4.00. Celý čistý zisk je určen na Sociální fond bývalých politických vězňů. — Cokoliv poukážete nad cenu knihy, bude fondu vyplaceno ihned! Knihu si můžete objednat: 63 Publishers Toronto, Box 695, Station A — Toronto, Ontario — Canada.

Švýcarský informátor...

ŠVÝCARSKÁ SKUPINA SVU — uspořádala v Ženevě festival čs. hudby. Byly to vlastně 3 koncerty, na kterých se zúčastnili: duo Rybář (Peter housle, Marcelia klavír), O. Mlosvá, B. Hanák a G. Zelenay s vokální hudbou a ženevské kvarteto se skladbami z děl Dvořáka, Martinů, Smetany, Suka a Mozarta.

V BERNU působí jako sólisté v baletním souboru Ivana a Jiří Halamkovi. Pan Halamka je navíc pedagogem v baletním souboru.

VE ŠVÝCARSKU žije od nedávné doby také J. Válek z Brna známý v Československu jako "Smutný muž".

JAN GROSSMANN, který působil v Divadle na Zábřadli v Praze, uvedl s úspěchem ve Švýcarsku dramatičtější básníka Roberta Walsera.

PODLE SDELENÍ statistického úřadu studovalo ve Švýcarsku na vysokých školách v období 1971-72 celkem 512 Českoslováků, z toho bylo 151 děvčat.

NA DIVADELNÍ SCÉNĚ V BASILEJI působí režisér Jan Kačer, známý z posledního působení v pražském Činoherním klubu.

ŠVÝCARSTÍ SACHISTÉ si nejen zahráli, ale i popovídali s šachovým velmistrem Lud'kem Pachmanem, který v Zürichu uskutečnil simultánní vystoupení. Zájem o tuto akci byl, pochopitelně i mezi Čechoslováky.

SOVĚTSKÉ VŠECHNO - NÁŠ VZOR

Snad v žádném jiném odvětví národního hospodářství se u nás neuplatňovaly tak zvané vědecké zkušenosti a vzory sovětské tak horlivě a šablonovitě — jako v zemědělství. Napřed se v zemědělské výrobě pěstoval kult stalinské agronomie; potom zase kult agronomie Nikity Chruščova; v jejím rámci měla mimořádnou důležitost teze o pěstování kukuřice. Jaká agronomie platí dneska? Co je vlastně teď u nás zase v módě?

Není tomu tak dávno, co ministrský předseda Lubomír Štrougal vyslovil přání, aby se všichni občané znovu "zamysleli nad hloubkou a do-

sahem technicko-vědecké spolupráce mezi ČSSR a SSSR, nad tím, jak se naplňuje teze o socialistickém poslání vědy a o její úloze v přetváření přírody". Když tentýž Štrougal zastával funkci ministra zemědělství, uplatňoval administrativně v zemědělské výrobě sovětskou tezi o tom, "aby se kukuřice pěstovala na maximální ploše." Tehdy platila jako zákon směrnic: "Pěstování kukuřice posuneme až k severní hranici republiky". V duchu této teze stranické a vládní orgány pak předepisovaly jednotlivým zemědělským závodům, jak velkou výměru půdy musí věnovat

"královně plodin", jak se dlouhou dobu říkalo kukuřici. Kukuřice, se musela pěstovat na výměře větší než 600.000 ha, a to i v horských oblastech, bez ohledu na půdu, podnební či jiné podmínky. Ale když byl roku 1964 Chruščev odvolán ze všech svých funkcí a obviněn, že zavinil v sovětském zemědělství krizi, byla zavržena také jeho teze, týkající se královně plodin; kukuřice se v SSSR přestala favorisovat; její osevní plocha byla za krátko snížena asi o 50%, podobně jako u nás.

Od tohoto zvratu však neplynulo ani 10 let, když sovětské zemědělství odborníci označili soustavné snižování osevní plochy kukuřice za nesprávnou reakci na Chruščovovu politiku, za jeden z nejdůležitějších faktorů — který zavinil, že se loni dosáhlo v SSSR, zvláště na Ukrajině tak špatných výsledků v produkci obilovin. Učinili tak letos krátce před příchodem jara na celosvazové konferenci pěstitelů kukuřice, která se konala v Kyjevě ve znamení hesla: "Zdvojnásobit výrobu kukuřice." A jak se dalo očekávat, za SSSR nezůstal pozadu ani tentokrát režim u nás; jeho představitelé se dlouho nezamýšleli nad duchem nové sovětské teze a hned se pustili do práce; v duchu hesla: "SSSR náš vzor" nařídili rozšířit podstatně osevní plochu kukuřice. V čel nové kampaně je opět Rudé Právo. Onedlouho věnovalo 3 sloupce na své titulní straně rehabilitaci kukuřice. A opět nabádalo, aby se zemědělci řídili při pěstování kukuřice sovětskými zkušenostmi, tentokrát ze Zakarpatské oblasti, která, jak známo, zaujímala v čsl. zemědělství pouhých desítky let poslední místo v republice.

Svůj článek nadepsalo: "Východoslovenští zemědělci vracejí slávu kukuřici, aby byla opět královnou plodin." A úvodem konstatovalo, citují: "Při jejím pěstování dosáhli už před časem vynikajících výsledků; právem ji nazýváme 'královnou plodin'. Ale pak přišly doby, kdy se z královně stala popelka. Proč? To lze jen velmi těžko jednoznačně zdůvodnit.

Bylo tomu tak proto — že o ní nerozhodovali zemědělství vědci a praktici, ale straničtí funkcionáři. A ti se dosud točili plných 25 let podle větru, jaký vál v Moskvě. Každý ví, jaké škody tím natropili čsl. zemědělství i ostatním odvětvím národního hospodářství. Bylo by tedy na čase, aby přestali dělat z kukuřice politickou plodinu a nechali rozhodovat o ní a vůbec o všech závažných otázkách, týkajících se zemědělství, zkušené pracovníky zemědělské praxe a vědy.

Okno do Kanady

Obrovité rozměry kanadské pevniny stavějí místní rozhlasové, televizní a telefonní společnosti před velice složité problémy. V protikladu ke Spojeným státům má Kanada zvláštní obtíže hlavně při tom, jak dosáhnout odlehlá teritoria na severu a severozápadě, jak udržovat spojení s osadami až u samého Ledového moře. Dosud si vypomáhala krátkými vlnami, které, jak si lehce představíte, podléhají atmosférickým poruchám. Kromě toho nelze krátkovlnně přenášet televizní pořady, a tak byly televizní stanice, které tu a tam v těchto zapomenutých krajích vznikaly, odkázány na filmy, jež jim letecky posílala státní televize CBC z Toronta a z Montrealu.

Proto se roku 1969 kanadský parlament na základě technického vývoje v sousední Americe usnesl, že uskuteční vlastní systém satelitů, který by jednak zlepšil poslech rozhlasu a kvalitu telefonních rozhovorů, a jednak umožnil přenášet televizní pořady i do říše věčného ledu na severu země. Ve spolupráci s americkými firmami, které se už osvědčily při konstrukci satelitů pro celosvětovou informační síť "Intelsat", vypracovali kanadští inženýři plány na kanadské informační družice a na síť nezbytných pozemních stanic pro příjem a vysílání telefonátů a rozhlasových a televizních pořadů. Byla založena zvláštní společnost "Telesat Canada", která se rozhodla zkonstruovat dva zprávařské satelity. Bylo zapotřebí zřídit dvě velké přijímací a vysílací stanice, jednu v Ontáriu, druhou v Britské Kolumbii, obě s třicetimetrovou anténou — které mohou mezi sebou vyměňovat naráz spoustu telefonních rozhovorů, a to přes satelity. Šest míst ve všech částech Kanady dostane stanice s jedenáctimetrovou anténou pro styk s družicemi. 24 měst bude mít k dispozici devíti metrovou anténu a

přijímací stanici, která bude ve svém okruhu rozdělovat pořady státní vysílanky v Torontu a v Ontáriu.

Loni v listopadu byl vypuštěn na oběžnou dráhu kolem Země první kanadský satelit, v únoru letošního roku druhý. Pchají se stejnou rychlostí, jakou se otáčí zeměkoule, takže jejich stávkovisko se v poměru k Zemi nemění. Družice byly pojmenovány ANIK, což v esky-máčetině znamená "bratr". ANIK II. je takzvanou aktivní rezervou a může být uveden v činnost signálem z pozemní stanice ihned, jakmile by ANIK I. vypověděl službu. Satelity jsou z poloviny tak velké jako družice, kterých používá systém Intelsat IV. Mají také polovinu jejich kapacity přenosu; na každém funguje šest širokopásmových kanálů, na nichž se může přenášet buď jeden televizní pořad nebo pět set telefonátů. V nejbližší době se má započít s přímými televizními přenosy do 16 míst, do konce roku se má napojit zbývajících osm míst. Kanada je tak prvním státem západního světa, který používá moderní techniky přenosu pro národní účely a zprostředkovává s její pomocí rozhlasové a televizní relace i obyvatelům nejvzdálenějších končin svého teritoria.

Letní povodně

Už s počátkem léta došlo vzhledem ke špatnému počasí a intenzivním deštům ve Vysokých Tatrách k povodňovému nebezpečí na středním Slovensku. Voda přerušila dopravu mezi 22 obcemi popradského okresu. Na státní silnici ve Ždiaru se na několika místech sesula půda. Přítal vody strhl most na čs.-polské hranici. Na Štrbském plesu zaplavily deště zdroje pitné vody, které se sem musí obtížně dovážet. Zatím nevyčíslené škody vznikly na zemědělských kulturách a domech.

Krajanský oznamovatel

Český pension v rakouských Alpách

ZELERMOOS, 5700 Zell am See, Tel. (06542) 202046

Krajanské prostředí, celoroční lyžování, výlety do okolí (Grossglockner, Salzburg, Vídeň). — Volné pokoje v červenci a srpnu — za osobu se snídaní od S. Fr. 12.—

Víte, že

REZNICTVÍ A UZENÁŘSTVÍ JOSEF ČURDA, MARGARTENSTR. 11

... je jen 206 m od nádraží Selmau ... vyrábí na 20 druhů českých a slovenských specialit ... rozesílá maso a uzeniny po celém Švýcarsku (maso za velkoobchodní ceny) ... při objednávce nad S. Fr. 50.— neúčtuje poštovné.

Nevíte?

Tak přijďte nebo volejte 01/23 52 65

PSACÍ A POČÍTAČÍ STROJE

pro krajany se slevou — jakož i veškeré opravy zařídí ANTONÍN ZETEK, Illnauerstr. 24, 8307 Effretikon, tel. 052-32 53 08

SERVIS

vašeho vozu zajistí rychle a spolehlivě W. PISOFT, společník fy: AUTO WEISS, Altstetterstrasse 228, 8048 Zürich, tel. 01-62 14 55.

Přes UNIONFUNK

v Zürichu seženete českého taxikáře, znalého místních poměrů, památek a vůbec všeho zajímavého.

Volejte 01-47 30 47 a žádejte pana IVANA MÁDRA.

KNIHY

všech čs. exilových nakladatelství dodává:

Oskar Krause, CH-8307 EFFRETIKON, Rebenstr. 2

Privat Galerie ve Švýcarsku

vystavuje díla předních exilových výtvarníků — sjednejte návštěvu. Telefon — 052/324176 — Švýcarsko

28 letý sportovní trenér, velmi dobrého zajištění, dříve z Prahy, hledá dívku k vážnému seznámení. Zn. "Jen vážně-Pište do adm. t. l."

Pro další podnik,

který otevírá na podzim v městě Taillfingen/Ebingen hledám mladšího, spolehlivého, samostatného českého kuchaře za nejlepších platových podmínek. — Byt k dispozici.

HOTEL RESTAURANT-HIRSCH

Majitel Tony Kolářský

D — 7481 Sigmaringendorf

Čech seznámí se s krajankou ve stáří 30 — 40 roků. Nabídky pod zn. "Bodensee — BRD" do adm. t. l.

PRO NOVÉ I "STARÉ" ČTENÁŘE

Evropské vydání Amerických listů má za sebou již půl roku působnosti. Zatímco dříve dostávali lidé v Evropě jen sporadicky teno týdeník, dnes již hezká řádka Čechoslováků ze Švýcarska, Rakouska, Německa, Anglie, Francie — Norska — Belgie, Holandska, Švédska, Itálie, Portugalska — Irska a Finska je pravidelnými odběrateli. A není jednoho týdne, abychom nedostali od svých čtenářů adresy nových zájemců, aby noví a noví čtenáři nedostávali ukázkové vydání našich "AL". Pokud je to v našich silách, pak po třech či čtyřech až pěti číslech přikládáme těm "novým" poštovní složenku na případnou úhradu předplatného. Ovšem ne vždy se nám podaří zajistit mezinárodní poštovní poukázky. Proto jedna rada: když se písmem k odběru nepřihlásíte a když poštrádáte naše evropské vydání (resp. jeho další zaslání), pak stačí, když uhradíte předplatné (s řádnou a čitelnou adresou) na poštovní konto Amerických listů ve Švýcarsku: 80 — 16026, Americké listy, Postfach 3, 8027 Zürich.

A ještě upozornění pro stálé odběratele: v některých případech nedostalo několik čtenářů několik čísel AL. Stalo se to při přepracování naší kartotéky. Dnes každý z čtenářů má na štítku se svou adresou buď některé číslo (od 1 do 22) nebo některé z písmen abecedy (od A do M). Při jakýchkoliv změnách své adresy, je-li to možné, uveďte u staré adresy i toto "směrové označení". Tím nám usnadníte práci — děkujeme za pochopení.

Administrace "AL"

Exilový tisk a čtenáři

Švýcarsko se stalo domovem nejen pro více než 13.000 Čechoslávů, ale i sídlem naší evropské redakce. V zemi helvétského kříže vycházel již v roce 1920 první český časopis — "Věstník Československé kolonie ve Švýcarsku" — dnes jsou zde dále ještě vydávány Zpravodaj Čechů a Slováků ve Švýcarsku, hospodářsky autonomní a redakčně nezávislý měsíčník Svazu čs. spolků ve Švýcarsku, dále zábavní měsíčník Magazin ve vydavatelství PVZ a slovenský tištěný časopis Horizont.

Z hlediska informačního i kulturního je tedy zdánlivě o nasycenost velmi dobře postaráno. Ale i tak se čas od času vyskytují problémy. Na příklad ve Zpravodaji již bylo několik krizových situací, které se však většinou vyřešily interně, v současnosti však o celé situaci byla informována i čtenářská obec.

V 6. čísle Zpravodaje byl totiž přiložen leták, jehož slovný obsah citujeme:

"Sdělení čtenářům. Považujeme za nutné sdělit čtenářům Zpravodaje, že všichni členové dosavadního redakčního kruhu včetně vedoucího redaktora resignovali na své funkce, čímž tisková skupina Svazu čs. spolků ve složení, jak je uvedeno v tiráži na str. 24 tohoto a předchozích čísel (ZPRAVODAJ řídí redakční kruh: Ladislav Husák, František Karásek, Júlíus Májovský, Mila Marhová, Václav Picálek, Jaroslav Šída, Jaroslav Vejvoda, Zdeněk Záplata-vedoucí redaktor. Výtvarná spolupráce:

Lubomír Štěpán — pozn. M.F.), přestala existovat. Toto číslo je poslední, které vychází ještě za jejího redakčního vedení. I když tím vzniká situace ne právě příznivá pro další vycházení Zpravo-

O mládeži

V Praze a v Bratislavě zasedaly ústřední výbory KSČ a KSS na téma výchovy mladé generace. Problém, který režim silně tlačí, protože mládež stojí téměř jednotně proti ruským okupantům, se těžko dá vyřešit na schůzi. Podstatnějšími body jednání byly zatím nekonkretizované kádrové změny a několik nepublikovaných vnitrostranických dokumentů.

Obrovské elektrické kvočny

v líšeňském gigantu na Benešovsku ve dne v noci zahřívají malá kuřata tetřev z Maďarska a české leghornky. Automatické krmení a neustále čistá voda napomáhají jejich rychlému růstu. Ročně zde vypěstují skoro sto tisíc slepic pro mateřský závod Mydlářka v Benešově.

daje, jsme přesvědčeni, že Svaz čs. spolků ve Švýcarsku najde vhodný způsob, jak ve vydávání časopisu nadále pokračovat. Za dosavadní příznivou pozornost všem čtenářům děkujeme. Odstupující tisková skupina (redakční kruh)."

Na první pohled je to jistě solidní jednání se čtenáři. Abonent je informován o vzniklé situaci, my — rozuměj členové odstupující tiskové skupiny — si myjeme ruce. Když již předplatitelé nedostanou zbývajících šest čísel Zpravodaje 1973, pak je to vina Svazu čs. spolků! Ten se se vzniklou situací nedovedl vypořádat. Kdyby se jednalo o ojedinelý případ, nevěnovali bychom té-

to "vnitřní" záležitosti naší poznámku. Ale ne nedávno zanikl literární časopis Text — hovoří se o posledních dnech existence nakladatelství CCC Books GmbH Mnichov, neuspěl dětský časopis Paleta, nepravidelně vychází Frankfurtský kurýr atd. To vše působí na čtenáře především z hlediska důvěry v noviny jako takové vůbec. At' již vnitřní nesnáze či rozpory (ve vysvětlení se však žádný důvod neuvádí, snad i ten by se měl čtenář dovědět) byly — a ty určitě nebyly malé — jakékoliv — letáčkem tiskové skupiny si tento kolektiv zase jednou "zahrál" se čtenářem.

To "zahrávání" dnes pro většinu čtenářů způsobilo neji-

stotu k vycházejícím exilovým časopisům. Domníváme se, že právě v tomto okamžiku musíme i my, evropské vydání Amerických Listů — předložit našim čtenářům stručnou bilanci, aby alespoň pro ně podobná nejistota neexistovala.

Za krátkou dobu působení v Evropě (přesněji od 19. ledna 1973) si Americké Listy vybudovaly solidní základ pro svou existenci. Řečeno jasně: naše očekávání bylo mnohonásobně překročeno. A týden co týden pomocí nábořových čísel se čtenářský okruh evropského vydání AL rozrůstá. A na to nejdůležitější nesmíme zapomenout: v příštím roce oslaví Americké Listy (New Yorkský deník) své stoleté výročí! Sto let existence je nejen důkazem životaschopnosti těchto novin, ale i jejich síly, kte-

rou jim dodaly právě tisíce stálých odběratelů. Naše snaha o udržení kontinuity v dostupných mezích informace, hodnocení a polemik, což vše pro náš život v exilu je významným zprostředkovatelem i pomocníkem, není podložena snahou o finanční efekt, ale právě o splnění těchto cílů. Pro nás, vydavatele a novináře je to povinnost, pro čtenáře pak jeden z nejlepších prostředků spojení s celosvětovým děním, z čehož vyvstává koordinovaný úkol, jak jsme o tom psali v našem úvodním článku při zrodu evropského vydání AL "Oč nám jde?": vytvářet situaci, z níž bude jasno, že je československý exil v tom hlavním jednotný: v cíli vidět svou vlast opět svobodnou, nezávislou, demokratickou."

MIROSLAV FIŠERA,
evropský red. AL

PRÁZDNINY a česká kniha v zahraničí

Čtenářský hlad po dobré české knize trvá. Doma i v cizině. Kdežto doma současná literatura stagnuje, a starší kvalitní věci se vydávat nesmějí, my v emigraci máme v tom ohledu větší štěstí. Také Universum Sokol Publications patří k vydavatelstvím, které jsou sto zájmu čtenářů o dobrou českou knihu vyhovět. Zde je seznam a stručný popis knih, vydaných doposud našim nakladatelstvím:

DEMOKRATICKÝ MANIFEST —

Ferdinand Peroutka. Vyznání víry v demokracii, svobodu a právo na národní sebeurčení. Mužný boj s ideologií komunismu, jehož slabiny jsou zde odhalovány nejpopulárnějším mistrem pera. Kniha skutečně hodná tradice českého humanismu.

POČÍTADLO —

Petr Den. Sbírká esejí, zkoumajících vztahy mezi náboženstvím, politikou a matematikou, jež se zároveň snaží dát novou náplň pojmu "demokracie", aby revoluce davů a nových národů, měnící podobu našeho století, nebyla revolucí nihilismu, prosté moci a smrti, nýbrž revolucí míru a života.

VE VLÁDĚ DRUHÉ REPUBLIKY —

dr. L. K. Feierabend. Paměti muže, který spoluřídil osudy národa a státu v tragické pomnichovské době. (Rozebráno).

VE VLÁDĚ PROTEKTORÁTU —

dr. L. K. Feierabend. Pokračování pamětí člena české protektorátní vlády z doby po 15. březnu 1939, obsahující množství zajímavých a významných detailů o tehdejších událostech.

Z VLÁDY DOMA — DO VLÁDY V EXILU —

dr. L. K. Feierabend. Autor zde líčí svůj dobrodružný útek z Protektorátu přes Maďarsko, Jugoslávii a Francii do Londýna a popisuje zajímavým způsobem poměry v tehdejší exilové vládě presidenta Beneše.

ANTONÍN ŠVEHLA —

textová a fotografická monografie, vydaná ke stoletému výročí narození tohoto politika, který spolužákladal, budoval a řídil mladý československý stát. Neopstradatelná publikace zejména pro mladé emigranty, kteří o Antonínu Švehlovi doma buď neslyšeli vůbec, anebo jenom nepravdy.

KAŽDÁ Z TĚCHTO KNIH PŘEDSTAVUJE TVORBU NAŠICH PŘEDNÍCH SPISOVATELŮ A BÁSNÍKŮ, ŽIJÍCÍCH MIMO SVOU VLAST. ZAKOUPENÍ NĚKTERÉ Z NICH OBOHATÍ JISTĚ VAŠI KNIHOVNU

OBJEDNÁVÁM:

Demokratický manifest —	
Ferdinand Peroutka	\$4.00
Počítadlo — Petr Den	2.50
Ve vládě protektorátu —	
dr. L. K. Feierabend	3.00
Z vlády doma — do vlády v exilu —	
dr. L. K. Feierabend	3.00
Ledy se hnuly — V. N. Duben	3.00
Antonín Švehla	3.00

Úhlem na oblohu — Miroslav Rašín	2.50
Beznaděje a naděje — Karel Valehrach	2.50
Od A do Z — Jára Kohout	1.50
Verše ze zásuvky a verše zapomenuté —	
Josef Martínek	2.00
Holoubek, který se na všechno ptal —	
Josef Martínek	1.00
Songs of the Desert — Josef Martínek	3.00
This and that — E. J. Popera	2.00
Půlnoční pacient — Egon Hostovský	3.00